

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Kanderu a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Pavla Farkaša na neverejnom zasadnutí konanom dňa 31. marca 2008 v Bratislave, v trestnej veci proti obvinenému **Mgr. P. D.**, pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., účinného do 1. januára 2006, o sťažnosti krajského prokurátora proti uzneseniu samosudcu Špeciálneho súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. BB – 3Tš 22/2006 zo dňa 4. septembra 2006 rozhodol

t a k t o :

Podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Tr. por. napadnuté uznesenie **s a z r u š u j e .**

Špeciálnemu súdu v Pezinku **s a u k l a d á** , aby vo veci znovu konal a rozhodol.

O d ô v o d n e n i e :

Na základe obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generalnej prokuratúry Slovenskej republiky je obvinený Mgr. P. D. trestne stíhaný pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 v súbehu s trestným činom prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a ods. 1, ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, na tom skutkovom základe, ako je to uvedené vo výrokovej časti tejto obžaloby.

Samosudca Špeciálneho súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica uznesením sp. zn. BB – 3Tš 22/2006 zo dňa 4. septembra 2006, podľa § 241 ods. 1 písm. f/ Tr. por. obžalobu odmietol vrátil vec prokurátorovi na došetrenie.

Toto uznesenie odôvodnil v podstate tým, že v danej trestnej veci neboli odstránené závažné procesné pochybenia a neboli úplne rešpektované predchádzajúce usmernenia súdov. Nedostatky spočívajú v porušení práva na obhajobu, pretože zo strany orgánov prípravného konania neboli dodržané záväzné pokyny špeciálneho súdu a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky smerujúce k ustáleniu jednotlivých útokov žalovaného pokračovacieho trestného činu, a to v preukázateľnom rozsahu.

V tejto súvislosti poukázal na predchádzajúce svoje rozhodnutie zo dňa 23. augusta 2005, sp. zn. BB – 3 Tš 5/2005 a rozhodnutie najvyššieho súdu zo dňa 26. októbra 2005, sp. zn. 1 Toš 143/2005, ktorými bola už raz predmetná trestná vec vrátená prokurátorovi na došetrenie.

Už v týchto rozhodnutiach bola vyslovená požiadavka na potrebu konkretizácie a sprehľadnenia žalovaného skutku čo do miesta, času a spôsobu jeho spáchania, tak aby nemohlo dôjsť k jeho zámene a aby bolo zrejmé, ktoré konkrétne skutky, resp. útoky prokurátor žaluje. Keďže ide o pokračovacie trestné činy, nestačí vymedzenie skutku v obžalobnom návrhu len neurčitými slovnými spojeniami „opakované a vo viacerých prípadoch“, pretože takýto postup neumožňuje zistiť, ktoré čiastkové útoky je potrebné považovať za protiprávne konanie obvineného a neumožňuje tomuto ani v plnom rozsahu uplatniť právo na obhajobu.

Vyslovil súčasne názor, že na základe týchto pokynov súdov do opätovne podanej obžaloby čiastkové útoky už síce boli zapracované, avšak ani toto doplnenie nie je z hľadiska konkretizácie jednotlivých útokov dostačujúce, pretože v jednotlivých čiastkových útokoch okrem uvedenia miesta, času a spôsobu spáchania je treba uviesť aj konkrétnu výšku úplatku, ktorú mal obvinený v tom ktorom prípade prijať a nestačí len vymedzenie jeho výšky rozpätím od 200 do 1 000 Sk. Za týmto účelom bude preto potrebné opätovne vypočúť obvineného ako aj svedkov R. S., Z. K., P. P. a ďalšie osoby.

Proti napadnutému uzneseniu podal sťažnosť prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky. V písomných dôvodoch svojej sťažnosti v podstate dôvodil, že požiadavka samosudcu špeciálneho súdu, aby u jednotlivých čiastkových útokov bola uvedená aj konkrétna výška úplatku, je neopodstatnená a prakticky nesplniteľná. V tejto súvislosti poukázal na to, že znakom objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a ods. 1, ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 je žiadanie alebo prijatie úplatku alebo inej nenáležitej výhody. Vzhľadom na počet skutkov v predmetnej veci nie je reálne ustáliť presnú výšku úplatku u konkrétneho skutku a z hľadiska posúdenia trestnej zodpovednosti obvineného je presná výška úplatku irelevantná. Preto je toho názoru, že dokazovanie v predmetnej veci bolo vykonané zákonným spôsobom, pričom právo obvineného na obhajobu bolo dôsledne rešpektované. Prokurátor ako sťažovateľ navrhol preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 194 ods. 1 Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie a aby uložil samosudcovi špeciálneho súdu vo veci znovu konať a rozhodnúť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z podnetu podanej sťažnosti krajského prokurátora v zmysle ustanovenia § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého prvostupňového uznesenia, ako aj konanie predchádzajúce tomuto uzneseniu a tak zistil, že sťažnosť prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry je dôvodná.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci v súvislosti s postupom prvostupňového súdu dospel k záveru, že neboli splnené zákonné podmienky pre odmietnutie obžaloby a vrátenie veci prokurátorovi a v tomto smere sa stotožnil s námietkami prokurátora uvedenými v dôvodoch jeho sťažnosti.

Špeciálny súd v Pezinku sa dôsledne neriadil citovaným ustanovením § 241 ods. 1 písm. f/ Tr. por., podľa ktorého súd môže odmietnuť obžalobu a vrátiť vec prokurátorovi vtedy, ak zistí závažné procesné chyby, najmä porušenie práva na obhajobu.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky obžalobný návrh uvedený v obžalobe zo dňa 10. augusta 2006, č. VII Gv 336/04, podanej na obvineného Mgr. P. D. špeciálnemu súdu dňa 14. augusta 2006, reflektuje jednotlivé čiastkové útoky, pre ktoré je obvinený trestne stíhaný s uvedením miesta, času i spôsobu ich spáchania a zodpovedá (na rozdiel od skôr podanej obžaloby z 2. augusta 2005, č. VII Gv 336/04) zákonným požiadavkám ustanovenia § 235 písm. c/ Tr. por., o náležitostiach obžaloby.

Odvolačný súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že prokurátor úradu špeciálnej prokuratúry po rozhodnutí o vrátení veci prokurátorovi na došetrenie uznesením Špeciálneho súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica zo dňa 23. augusta 2005, sp. zn. BB-3 Tš 5/05, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26. októbra 2005, sp. zn. 1 Toš 143/2005, v novo podanej obžalobe (zo dňa 10. augusta 2006, č. VII Gv 336/04, podanej Špeciálnemu súdu v Pezinku dňa 14. augusta 2006) riadne a v potrebnom rozsahu vykonal nariadené došetrenie a upravil obžalobný návrh tak, že jednotlivé čiastkové útoky špecifikoval popisom miesta, spôsobu ako aj časových súvislostí, tak aby tieto nemohli byť zamenené so skutkami inými a aby poskytovali dostatočný podklad pre ohraničenie rozsahu trestnej činnosti, ktorá je kladená obvinenému Mgr. P. D. za vinu, potrebného aj z hľadiska náležitého uplatnenia jeho obhajobných práv.

Absencia presnej špecifikácie výšky úplatkov, ktoré mal obvinený v jednotlivých prípadoch prevziať, s uvedením iba rozpätia finančných hotovostí od 200 Sk do 1 000 Sk, resp. aj absencia presnejšej špecifikácie inej nenáležitej výhody za ten ktorý jednotlivý úkon je nedostatkom obžalobného návrhu. Avšak, v súlade s názorom sťažovateľa treba uviesť, že s poukazom na celkový rozsah činnosti obvineného a množstvo jednotlivých útokov, toto zrejme nie je reálne možné. Ako to vyplýva z vykonaného dokazovania, (najmä i z priznávajúcej výpovede obvineného zo dňa 25. mája 2004, ale aj z výpovedí svedkov R. S., Z. K., P. P. i ďalších vypočutých osôb) obvinený v rámci výkonu služby technika oddelenia bezpečnosti cestnej premávky a dopravných evidencií dopravného inšpektorátu denne vykonával značné množstvo pracovných úkonov (evidenčné úkony, pridelení tabuliek s evidenčnými číslami prípadne vrátení osvedčení o evidencii motorových vozidiel a podobne)

a za tohto stavu výšku úplatkov v tom ktorom prípade prakticky nie je možné celkom presne ustáliť.

Podľa názoru najvyššieho súdu (vyjadrenom už vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí), jednotlivé čiastkové útoky pokračovacích trestných činov bude preto potrebné v predmetnej veci špecifikovať minimálne v preukázanom rozsahu. Skutkové okolnosti v tomto smere boli v rámci prípravného konania riadne objasnené a preto opätovné odmietnutie obžaloby a nariadenie doplnenia špeciálnym súdom požadovaného dokazovania, už nie je dôvodné.

V danej súvislosti treba pripomenúť, že špeciálnemu súdu nič nebráni prípadne vykonať spresnenie jednotlivých čiastkových útokov, resp. ustáliť najmenej preukázateľný ich rozsah s prihliadnutím na konkrétne výsledky dokazovania, vykonaného na hlavnom pojednávaní. Aktuálny obžalobný návrh však umožňuje obvinenému dostatočne uplatniť svoje právo na riadnu a efektívnu obhajobu.

V danej súvislosti treba zdôrazniť, že pokiaľ ide o výšku úplatku zákon nestanovuje žiadnu hodnotovú hranicu. Úplatok je neoprávnená výhoda spočívajúca v majetkovom obohatení alebo inom zvýhodnení (napr. v protislužbe). Z hľadiska naplnenia tohto znaku nie je teda rozhodujúca výška úplatku i keď jeho kvantifikácia nepochybne determinuje, spolu s ďalšími okolnosťami, materiálnu stránku činu. V oblasti výkonu štátnej moci a správy nemožno tolerovať zásadne žiadne úplatky, a to ani nepatrnej hodnoty.

Na druhej strane odvolací súd sa stotožňuje s názorom samosudcu špeciálneho súdu, že obžalobnému návrhu je možné vytknúť určitú neprehľadnosť v tom, že jednotlivé čiastkové útoky nie sú chronologicky číselne zoradené. Tento nedostatok má ale iba formálny – technický charakter, ktorý nepochybne bude možné v rámci súdneho konania odstrániť. Naznačený nedostatok sa prejavil aj v uvedení zrejme nesprávnych počtov skutkov, ktorých sa mal obvinený dopustiť prostredníctvom P. P. (v obžalobnom návrhu sa uvádza najmenej sedem skutkov, pričom špecifikovaných je až osem jednotlivých činov) a Z. K. (uvádzajú sa najmenej tri skutky, ale v skutočnosti sú popísané štyri skutky).

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky sťažnosti prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry vyhovel a podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Tr. por. napadnuté uznesenie zrušil a Špeciálnemu súdu v Pezinku uložil, aby o veci znovu konal a rozhodol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave, 31. marca 2008

JUDr. Jozef K a n d e r a, v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Pavol Farkaš

Za správnosť vyhotovenia: